

A Győri Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Győrött, a 2015. évi február hó 17. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

v é g z é s t :

Az emberölés büntette miatt **I.r. vádlott** ellen indult büntető ügyben a Veszprémi Törvényszék 2014. évi szeptember hó 17. napján kelt 10.B.531/2014/12. számú **ítéletét helybenhagyja.**

A **I.r. vádlott** által az első fokú bíróság ítéletének kihirdetésétől a mai napig előzetes fogvatartásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztésbe beszámítja.

A másodfokú eljárásban 13.360.- /Tizenháromezer-háromszázhatvan/ Ft bűnügyi költség merült fel, melyet a vádlott felhívásra köteles az államnak megfizetni.

I n d o k o l á s :

A Veszprémi Törvényszék 2014. szeptember 17. napján tartott nyilvános tárgyalás alapján hozott 10.B.531/2014/12. számú ítéletével a 2013. augusztus 8. napjától augusztus 9. napjáig őrizetben volt, azóta előzetes letartóztatásban lévő **I.r. vádlottat** bűnösnek mondta ki emberölés büntetében (Btk. 160. § (1) bekezdés (2) bekezdés d.) és j.) pontjai).

Ezért 15 év szabadságvesztésre, mellékbüntetésül 10 év közügyektől eltiltásra ítélte. Rendelkezett arról, hogy a szabadságvesztést fegyházban kell végrehajtani. Az ítélethozatal napjáig előzetes fogvatartásban eltöltött időt a kiszabott szabadságvesztés tartamába beszámította. Rendelkezett arról, hogy az elítélt a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

A törvényszék Gazdasági Hivatalánál Bj.I.58/2014. szám alatt bevételezett bűnjelek lefoglalását megszüntette, egy részének (10-12., 24-25., 30. sorszám alattiak) kiadását elrendelte a sértett édesanyja részére, más részük kiadását a vádlott részére. A 2-9., 11. és 13-31. tételszám alatt kezelt bűnjelek megsemmisítését elrendelte. Kötelezte vádlottat 1.783.298 Ft felmerült bűnügyi költség megfizetésre az állam javára.

szándékkal kereste fel a testvérét, az esettel összefüggésbe hozható mellkasi sérülése álláspontja szerint leigazolja a bántalmazását a sértett részéről. Továbbá az elsőfokú bíróság sem zárta ki az ítélet indokolásában a sértetti közrehatást, amit enyhítő körülményként értékelt védenca javára. A nyomozás során első kihallgatása alkalmával védenca úgy nyilatkozott, lehetséges, hogy bántalmazta a testvérét, de nem emlékszik a bűncselekmény elkövetésére. A védenca és a sértett közösen italoztak, nagyobb mennyiségű bort fogyasztottak, a sértett súlyos fokú, védenca pedig közepes fokú alkoholos befolyásoltság állapotába került. A védő álláspontja szerint az a megközelítés sem helytálló, hogy a sértettnél fellelhető súlyos fokú alkoholos állapotot a javára, a vádlottnál tapasztalható közepes fokú alkoholos befolyásoltságát a hátrányára vette az elsőfokú bíróság figyelembe. Hivatkozott arra is, hogy a bírói gyakorlat alapján önmagában nem zárja ki az elkövető ittassága az ölési cselekmény minősítését erős felindulásból elkövetettként, ha az erkölcsileg méltányolható külső ok az ittasságtól függetlenül is alkalmas volt az elkövető felindultságának kiváltására. A védenca feleségének vallomása és más tanúk vallomása szerint is a vádlott ittasan nem lesz agresszív, ezzel szemben a sértettnek rossz természete volt, erőszakos típus. Mindezek alapján azt valószínűsítette, hogy a súlyos fokú alkoholos befolyásoltság állapotában lévő sértett tehetett vagy mondhatott olyat, amellyel a védencét felbosszantotta és kiválthatta a viselkedését.

Vitatta az elsőfokú ítélet megalapozottságát, a ténymegállapításokat következetlennek és hiányosnak tartotta. Álláspontja szerint a bizonyítékokat az elsőfokú bíróság nem a maguk összességében értékelte, ennél fogva okszerűtlen a következtetése. Figyelmen kívül hagyta a vádlott szándékát a beteg sértett látogatására nézve, a sértetti magatartást, azaz az elkövetést közvetlenül megelőző cselekményeket. A bizonyítékértékelést az elsőfokú bíróság elmulasztotta, ezért jutott téves ténybeli és jogi következtetésre. Mindezt a megalapozatlanságot a másodfokú felülbírálat során indítványozta kiküszöbölni.

Az ügyészi indítványra nézve észrevételezte, hogy a védenca javára értékelt enyhítő körülmények nem indokolják a büntetés súlyosítását, hanem inkább az enyhítését. Kérte figyelembe venni, hogy védencét kifejezetten jó szándék vezette a sértett meglátogatásakor, továbbá hajlott kora ellenére nincs erőszakos múltja.

Az ítélőtábla a nyilvános ülésén a vád és védelem részéről az indítványt, illetve a fellebbezést fenntartották.

A fellebbviteli főügyészség képviselője a nyilvános ülésén az átiratban írtakkal egyezően kitért arra, hogy a bűnösség és a minősítés megállapítása miatt helytálló, illetve a kiszabható 10-től 20 évig terjedő, akár életfogytig tartó szabadságvesztésre, a korrigált bűnösségi körülményekre figyelemmel, a szabadságvesztés büntetés mértéke a vádlottal szemben indokolatlanul enyhe.

A vádlott védője perbeszédében azt emelte ki, hogy védence nem kötekedő természetű, nem akarta a hatóságot félrevezetni, amikor csak két ütest ismert el, azért tette, mert ennyire emlékezett. Egyébként nem tagadja a bűncselekmény elkövetését, de a bizonyítékok logikai láncolata azt támasztja alá, hogy a sértett ütött a vádlott felé, ami kiválthatta a vádlott indulati reakcióját, egyéb indítéka nem is lehet a cselekmény elkövetésének, hisz a látogatásának célja az volt, hogy a beteg testvérét meglátogassa. Nincs olyan körülmény álláspontja szerint, ami a kiszabott büntetésének súlyosítását indokolja, ezért kérte, hogy az ítéletábra ne vegye figyelembe a súlyosításra irányuló ügyészi indítványt.

A vádlott felszólalásában elmondta, hogy fellökte az asztalt, ekkor az öccse mellbe vágta, másként nem tudott volna szabadulni tőle, ezért ütötte meg, amit nagyon sajnál, de nem ütött többször és meg sem taposta.

Az ítéletábra a bejelentett kétirányú fellebbezések alapján bírálta felül a Veszprémi Törvényszék ítéletét teljes körűen, az azt megelőző eljárással együtt, a Be. 348. § (1) bekezdés alapján. Ennek eredményeként egyik irányban sem tartotta a jogorvoslati kérelmeket alaposnak.

A fellebbviteli főügyészség indítványa a büntetés súlyosítására vonatkozó részében nem alapos.

Elsődlegesen vizsgálta az eljárási szabályok mikénti érvényesülését, e vonatkozásban megállapította, hogy az elsőfokú bíróság olyan mulasztást, ami az érdemi felülbírálatot akadályozná, illetve amelyet a másodfokú eljárásban szükséges lett volna orvosolni, nem vétett.

Az elsőfokú bíróság által foganatosított, valamint a nyomozó hatóságnak a bizonyítékok felderítésével, beszerzésével kapcsolatos eljárási cselekményeivel kapcsolatban sem tárt fel az ítéletábra törvénysértést, így a bizonyítékértékelésből nem kellett bizonyítékot kirekeszteni.

Az elsőfokú bíróság teljes körűen tárgyalás részévé tette a rendelkezésre álló bizonyítási eszközöket, az ezekből származó bizonyítékokat a bizonyítékértékelésbe hiánytalanul beemelte, értékelő tevékenységéről számot adott.

Bemutatta az ítéletében, hogy a vádlott nyomozás során tett első nyilatkozata, a nyomozási bíró előtti, valamint a tárgyalási nyilatkozatai között milyen eltérés mutatkozik, a kezdeti vallomáshoz képest az üggyel kapcsolatban általa elmondottak, milyen többletelemeket és eltéréseket tartalmaznak.

Az elsőfokú bíróság a vádlottnak a különböző védekezési elemeket tartalmazó vallomásával szemben döntően a szakértői véleményekből vont le ténybeli következtetéseket és az ítéleti tényállást a szakértői véleményeken túl, a helyszínelési jegyzőkönyvben és annak fényképmellékletében foglaltakra, a tanúvallomásokra, az okirati bizonyítékokra alapította.

A helyszínen rögzített nyomokból - amelyeken a nyomszakértői, genetikai és kémiai szakértői bizonyítás anyaga alapul - meg lehetett állapítani, hogy hol volt a dulakodás helye.

Vizsgálta, hogy a mozgásában milyen mértékben volt korlátozott a sértett, adatokat tárt fel arra, hogyha ittas volt, az észlelhető hatással járt az egyébként is elnehezült mozgására, aminek a tényét a tanúk leigazolták. Ebből következően tényyszerűen állapította meg, hogy a vádbeli alkalommal a súlyos fokban leittasodott sértett nem volt képes a problémás mozgásából adódóan arra, hogy felugorjon az ágyáról, és így támadjon a vádlottra. A helyszínen fellelt nyomok pedig alátámasztják, hogy a sértett bántalmazására a szobában ott került sor, ahol a halála bekövetkezett.

A vádlott védekezése - amely kezdetben annak elfogadtatására irányult, hogy nem emlékszik a történetből semmire, 2014. február 5-én a nyomozási bíró előtt elmondottak szerint lehet, hogy a testvére az ütésétől halt meg, amikor a sértett mellbe vágta, megütötte, a tárgyaláson már arra is hivatkozott, hogy idegenek lehettek a lakás közelében - az orvos szakértői véleményt figyelembe véve, ebből az irányból is elvethető.

Az orvos szakértői vélemény alapján okszerű az elsőfokú bíróság következtetése, hogy ha a sértett nem a szobában szenvedte volna el a bántalmazást, nem ott találták volna meg, mivel a sérülései megakadályozták a helyváltoztatást. Az elsőfokú bíróság arra is megalapozottan tért ki, hogy a benti dulakodás során miként lökhatték fel az asztalt, amennyiben úgy zajlottak volna le a sértett halálát megelőző események, ahogy azt a vádlott állította, akkor hová repültek volna a tárgyak. Ebből is levezethető a cáfolata a vádlott védekezésének, miszerint véletlenül borította fel az asztalt, vallomása ezért sem fogadható el a tényállás alapjául.

Az orvosszakértők a tárgyaláson a nyomozati szakban készített véleményüket fenntartották és - az ügyész, valamint a védő lényegesnek tartott kérdéseire válaszolva - egyértelművé tették a bántalmazás mechanizmusát, hogy a sértett orrsérüléséből és a szájnyálkahártyák intenzív sérüléséből származó vért lehelte be, és még életében szenvedte el valamennyi sérülését.

A fojtás mechanizmusára kétféle elkövetési módot - a nyak megragadását és a sértett hátába történt betérdeléssel a nyak hátrahúzását - véleményezték. Leigazolták, hogy mi volt a támadott testtájék, a sértett testen feltárt sérülések keletkezésénél legfeljebb közepes, a sértett orrcsonttörésénél közepesnél nagyobb erőbehatás érvényesülését, ami ütéssel, rúgással, taposással jött létre, illetve a sértett halálának bekövetkezéséhez

vezető oki folyamatot - az eszméletlen állapotban történt vérbelehelést a légutakba és a légutak, a nyaki erek kétoldali, együttes és tartós leszorításából eredő megfojtást -, amelyek együttesen előidézték a halálát, de egymástól függetlenül is alkalmasak voltak a halál bekövetkezésének előidézésére.

Véleményezték továbbá, hogy az alkarok sérülése védekezési sérülés, a sértett kezén aktív ütésváltásra utaló traumás elváltozást nem tártak fel. Az orvosszakértők véleményezték azt is, a megtaposásnál az elkövető nem viselt cipőt, ami egybevág azzal, hogy a vádlott cipő nélkül ment el a helyszínről. Mindezek az adatok a kölcsönös verekedést kizárják.

Az elsőfokú bíróság az igazságügyi orvosszakértőknek a boncolás adatain nyugvó objektív véleménye alapján tehát megalapozottan állapította meg, hogy a vádlott nemcsak két alkalommal, hanem többször és többféle módon bántalmazta a sértettet, amivel a boncolás során feltárt sérüléseit - orrcsonttörést, a hajas fejbőr, halánték, nyak, hát izmainak bevérvését, a gége vérvését, nyelvzúzódást, felső végtagok zúzódását, a nyelvcsont és pajzsporc, két borda törését - okozta. A sértett az ellene irányuló támadást nem hárította, alkoholos befolyásoltsága és egészségi állapota miatt, erre nem volt képes. Orvosszakértőileg igazoltan, a sértett halála hajnali kettő és három óra között következett be, a rendőri jelentés tartalmazza, hogy kettő óra negyvenöt perckor észlelték a zaklatott és ittas állapotban lévő vádlottat a z.-i rendőrőrs előtt, a p.-i ingatlantól (nyomozati irat: 350 oldal) tizenöt, huszonöt perc alatt odaérhetett, mindezekből levonható az a következtetés, hogy a sértett hajnali két óra előtt szenvedte el a halálát okozó bántalmazást.

A rögzített anyagmaradványokból a genetikai szakértő megállapította, hol helyezkednek el a vádlotti ruházaton a vérszemcsék, amelyek a tenyeréről rögzített vérszemcsékkel együtt a sértettől származtak. A vegyészszakértő véleményében megállapította, hogy a vádlott lefoglalt nadrágjáról származnak azok az elemi szálak, amelyeket a sértett kezén és boxeralsóján, atléta trikóján találtak. A mérlegelés során pontosan végigvitte az elsőfokú bíróság, hogy ezek a nyomok miért akkor keletkeztek, amikor a vádlott bántalmazta a sértettet és egyértelmű terhelő bizonyítékot szolgáltatnak a cselekvőségére.

Kétségtelen, hogy a vádlott együttműködött a bűnüldöző hatóságokkal, amikor tapasztalta a sértett halálát, azonnal elindult a rendőrségre és be akarta jelenteni.

Elfogadva azt a védői érvelést, hogy nem akarta félrevezetni a hatóságot és emlékképe csak arra van, hogy fél kilenc tájban érkezhetett a sértetthez, együtt italoztak, megütötte a sértettet, az egyéb bizonyítékokkal összevetve, ezek a részei vallomásának leigazoltak, viszont különösen a sértett bántalmazása tekintetében, az általa elmondottakat a személyi, tárgyi, okirati bizonyítékok, szakvélemények megcáfolják.

Az alkoholfogyasztást a vádlott elismerte, az orvosszakértői vélemény alátámasztja, hogy a sértett súlyos, a vádlott közepes fokú alkoholos befolyásoltság alatt állt a bűncselekmény elkövetésekor.

A DNS vizsgálat és a vegyész szakértői vélemény, a boncolás adatai, az orvos szakértők véleménye és annak tárgyaláson, szóban tett kiegészítése elégséges bizonyítékkul szolgált az elsőfokú bíróság értékelő tevékenységéhez, amelynek eredményét a tényállásban megalapozottan rögzítette.

Okszerű ezért az elsőfokú bíróságnak az a következtetése, hogy a sértett halála az alkohol hatása alatt álló vádlott bántalmazásával - ennek következményeként fellépő traumás vérzésből eredő vérbelehelés és a sértett fojtogatása miatt, a légutak elzáródásával - áll okozati összefüggésben.

A bizonyítékokat összefüggésükben értékelve, nem fogadta el az ítéletábla azt a védői álláspontot, hogy a tényállás megalapozatlan, mivel az elsőfokú bíróság ténymegállapításai valamennyi lényeges ponton bizonyítottak, az ítéleti tényállás kellően felderített és megindokolt, hiánytalanul tartalmazza a vádlott büntetőjogi felelősségének megítélése szempontjából lényeges tényeket és körülményeket. A tényállást kiegészíteni sem kellett, ezért a Be. 352. § (1) bekezdésben írtak szerint a felülbírálat során is irányadó volt, döntését az ítéletábla erre alapította.

Az elsőfokú bíróság a megalapozott tényállásból helytállóan vont következtetést a vádlott bűnösségére és részletesen foglalkozott azzal is, hogy büntethetőséget kizáró ok a javára, miért nem áll fenn. Vizsgálta a vádlottat ért esetleges jogtalan támadást, hogy közvetlen fenyegetett helyzetben volt-e. Ezzel kapcsolatban a bizonyítékok törvényes értékelésén nyugszik az a megállapítása, hogy a sértett és a vádlott ittas állapotban lezajlott vitája, még ha verbálisan elfajult is, a vádlott személyét ért jogtalan támadásnak nem értékelhető.

Az ügyben nincs bizonyított adat arra sem, hogy a vádlott indulata felismerhetően külső okból származott, vagyis a sértettnek felróható viselkedés váltotta ki a felindultságát, ezért nincs semmilyen tényalapja annak a védelmi fellebbezésnek, hogy a vádlott cselekménye az emberölés privilegizált esetének minősül.

Az elsőfokú bíróság bizonyíték hiányában az ítéletben azt rögzítette, hogy nem lehetett feltárni azokat a körülményeket, ami elindította az ittas sértett és ittas vádlott közötti cselekménysort.

A vádlott bűnösségét erős felindulásban elkövetett emberölés büntetvényben viszont csak akkor lehetne megállapítani, ha rajta kívülálló hatás következménye lenne az ölés elkövetése, vagyis olyan külső okot produkált a sértett, ami erkölcsileg legalábbis

érthető és bizonyos fokig méltányolható, amelyből megállapítható, hogy elindította a kontroll nélküli dühkitörését és az nem csak alkoholos állapotára vezethető vissza. Mivel olyan jogi következtetés nem vonható le a tényállásból, hogy a vádlott felindult dühkitörése - amelynek hatása alatt hajtotta végre az ölési cselekményt - külső, méltányolható okra visszavezethető, az emberölés büntettének eltérő minősítésére irányuló védelmi fellebbezés nem vezetett eredményre.

Az elsőfokú bíróság a vádlott cselekményét törvényesen minősítette, a rá vonatkozó jogi indokolással együtt megfelel a büntető anyagi jogszabálynak.

Az önhibájából eredően ittas vádlott egyenes ölési szándékára a külső tárgyi tényezők alapján helytállóan következtetett.

A tényállásból következően a vádlott a védekezésre képtelen sértettet intenzíven, ütéssel, rúgással, taposással, testszerte bántalmazta, csak a fejére 14 ütést mért, miközben a vérző sértett nyakát a hátába betérdelve hátrafeszítette, illetve megragadva fojtogatta. Ezt a bántalmazási módot, különösen a fojtogatást tekintve, a vádlottnak - az alanyi oldal teljességét feltételezve - fel kellett ismernie a légzési funkció gátlásából adódó halálos eredmény bekövetkezésének a reális lehetőségét, a mindennapi életben közismert ugyanis, hogy a belélegzett vér gátolja a légzést, illetve a nyak elszorítása fulladásos halálhoz vezethet, amihez érzelmileg közömbösen viszonyult.

A vádlott ölési cselekménye különös kegyetlenséggel megvalósított, e minősítő körülményt a tényállásban rögzített többlet elemek megalapozzák. A vádlott emberi mivoltából kivetkőzve, a végrehajtás különböző módjait változtatva támadt a testvéreire, holott nem is voltak haragban, és aki nem tudott védekezni. A támadás kitartó volta, rendkívüli embertelensége, a testvérrel szembeni brutalitás az élet elleni cselekményt súlyosabban minősíti.

Az emberölés büntettének további minősítő körülménye - a védekezésre képtelen személy sérelmére történt elkövetés - a sértett állapotából következik. A vádlott tudata átfogta ezt a körülményt, tisztában volt testvére mozgáskorlátozottságával, megromlott egészségi állapotával, hisz ezért ment hozzá látogatóba. A sértett az ellene intézett támadás elhárítására súlyos fokú ittasságánál fogva sem volt képes, így a védekezésre képtelen állapota tekintetében az elsőfokú bíróság jogi álláspontja helytálló.

A büntetés kiszabás körében a vád és védelem oldaláról is támadták az első fokú ítéletet, mindkét oldal felsorakoztatta azokat az érveket, ami a kiszabott szabadságvesztés súlyosítását, illetve az enyhítését indokolná.

Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabásánál helyesen vette számba a súlyosító és enyhítő körülményeket, de ezeken felül értékelési körbe vonta a sértett esetleges közreható magatartását is, holott ezt tényként nem lehetett megállapítani, ezért a fellebbviteli főügyészség indítványának megfelelően az ítéletábra, mint büntetés-csökkentő tényezőt, az indokolásból mellőzte. A vádlott javára e helyett azt értékelte, hogy kölcsönös vita hevében alakult ki az ölési szándéka, aminek enyhítő hatása a kimagasló tárgyi súlyú bűncselekményt tekintve, csekély nyomatékú.

A vádlott terhére rótt bűncselekmény kétszeres minősülése folytán, tettének kimagasló a tárgyi súlya. Emellett jelentősége van annak is, hogy a személyiségébe az alkoholfogyasztás beépült - az orvosszakértői vélemény krónikus alkoholizmusát leigazolja - és ittasan, hozzátartozója sérelmére valósította meg az emberölés büntetést. Az a körülmény pedig, hogy az ittas emberek között kialakult viták elintézésének erőszakos módja az utóbbi években elszaporodott, a társadalom védelmében indokolja az ilyen jellegű cselekmények elkövetőivel szemben a tettarányos büntetés kiszabását. Mindezekre figyelemmel, a vádlott büntetését - elfogadva a vádhatóság érveit - valóban súlyosítani kellene. Azonban a büntetés-kiszabás egyéniesítésének is érvényre kell jutnia a büntetésben és nem mellőzhető az enyhítő körülmények figyelembe vétele, így a vádlott idősebb kora, előélete, az eredménnyel zárult próbára bocsátás, hogy egy kiskorú gyermek eltartásáról kell gondoskodnia.

Mindezeket megvizsgálva jutott az ítéletábra arra a következtetésre, hogy első fokon a vádlottra kiszabott 15 év fegyházbüntetés és mellékbüntetés a büntetési célok biztosításához elégséges joghátrány, kellő súlyú ahhoz, hogy másokat és a vádlottat visszatartsa a hasonló jellegű bűncselekmény elkövetésétől.

A törvényi büntetési tétel középértékén megállapított fegyházbüntetés mértéke nem eltúlzottan enyhe, kifejezi a társadalom védelmének fontos szempontját, ezen felül a vádlott esetében - életkorából adódóan - nem várható, hogy a szabadulása után hasonló jellegű, újabb bűncselekményt követne el.

A büntetés tehát arányban áll a vádlott cselekményének tárgyi súlyával, személyi társadalomra veszélyességével, a büntetés kiszabása körében irányadó enyhítő és súlyosító körülményekkel. A súlyosítására irányuló fellebbezésnek ezért az ítéletábra nem adott helyt.

Az általános és egyéni visszatartó hatás biztosítására viszont enyhébb büntetés nem alkalmas, következtetésképp az enyhítésére sem kerülhetett sor.

Az elsőfokú ítéletet, amelynek valamennyi rendelkezése törvényes, az ítéletábra a Be. 371. § (1) bekezdés alapján helybenhagyta.

A vádlott által az első fokú bíróság ítéletének kihirdetésétől a mai napig előzetes fogvatartásban töltött időt az ítélőtábla a Btk. 92.§ (1) és (2) bekezdései alapján, továbbfolyóan beszámította.

A Be. 338. § (1) bekezdése alapján kötelezte a vádlottat a másodfokú eljárásban kirendelt védő jelenléti díjával és utazási költségével kapcsolatban felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

Győr, 2015. február hó 17. napján

Dr.Kovács Tamás sk.
a tanács elnöke

Dr.Miklós Mária sk.
a tanács tagja, előadó

Dr.Takácsné dr.Helyes Klára sk.
a tanács tagja

Z á r a d é k :

Ezzel a végzéssel a Veszprémi Törvényszék 2014. szeptember hó 17. napján kelt 10.B.531/2014/12. számú ítélete a mai napon jogerőre emelkedett és végrehajtható.

Győr, 2015. február 17. napján

Dr. Kovács Tamás sk.
a tanács elnöke

a kiadmány hitelül

kiadó